

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6^ა, ტელ: 72-72-00, 72-72-20 ფაქსი: 72-72-37,

ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 95

26 ოქტომბერი 2009წ.

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – ასფალტის წარმოება
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – კომპანია „აზერინშაატსერვისი“-ს წარმომადგენლობა საქართველოში. თბილისი. საბურთალოს ქ. 26. ბ.23^ა
3. განხორციელების ადგილი – მარნეულის რაიონი, ჯანდარის დასახლების მიმდებარე ტერიტორია
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 06.10.09.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – კომპანია „აზერინშაატსერვისის“ წარმომადგენლობა საქართველოში. კონსულტანტი დავით გირგვლიანი

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით შპს „აზერინშატსერვისი“-ს საქართველოს წარმომადგენლობის მიერ ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილია ასფალტის ქარხნის სანებართვო დოკუმენტაცია.

ასფალტის ქარხნის განთავსება გათვალისწინებულია მარნეულის რაიონის ჯანდარის დასახლების მახლობლად შპს „აზერინშატსერვისის“ კუთვნილი მუშათა ბანაკის მიმდებარე ტერიტორიაზე, რომელზეც აღრე განლაგებული იყო ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის პროექტისთვის განკუთვნილი მუშათა ბანაკი და საქმიანი ეზო. დასახლებული პუნქტიდან დაშორებულია 325 მეტრით. ამასთან შესაძლებელია მუშათა ბანაკის არსებული ინფრასტრუქტურის გამოყენება.

ანგარიშში წარმოდგენილია ალტერნატივების ანალიზი. შპს „აზერინშატსერვისის“ ობიექტის განლაგების ალტერნატივებიდან შერჩეული იქნა ზემოთ აღნიშნული ტერიტორია.

საქმიანობის მიზანია სხვადასხვა მარკის ასფალტის ნარევის წარმოება, რომელიც გამოყენებული იქნება მილენიუმის პროგრამის ფარგლებში მიმდინარე სამცხე-ჯავახეთის საავტომობილო გზის რეაბილიტაციის პროექტის თელეთი-კოდა-ასურეთის მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოებისათვის.

ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია გერმანული წარმოების „ლინტეკ 1500“ ტიპის ასფალტის დანადგარის დამონტაჟება, რომლის მაქსიმალური საპროექტო წარმადობა შეადგენს 120ტ/სთ. ასფალტის დანადგარი მუშაობს დიზელის საწვავზე.

ტერიტორიაზე დამატებით განთავსებული იქნება ბიტუმის სამი 50 მ³ მოცულობისა და დიზელის საწვავის ორი – 50 მ³ და 10 მ³ მოცულობის საცავები, ასევე ინერტული მასალის გადასატანი ტრანსპორტიორები. ობიექტის ტერიტორიაზე არ იქნება სამსხვრევ-დამხარისხებელი დანადგარი. ინერტული მასალის ტერიტორიაზე შეტანა გათვალისწინებულია ავტომანქანებით.

საწარმო, სრული საპროექტო სიმძლავრით ფუნქციონირების შემთხვევაში, წელიწადში 150 სამუშაო დღისა და დღეში 8 საათიანი მუშაობის რეჟიმის პირობებში, წელიწადში გამოუშვებს 144 000 ტონა ასფალტს, რომელთა შორის ნახევარი იქნება ცხელი, წვეილმარცვლოვანი, მეკრივი ასფალტბეტონი საავტომობილო გზის საფარის ზედა ფენის მოსაწყობად, ხოლო მეორე ნახევარი ცხელი, მსხვილმარცვლოვანი, ფორიანი ასფალტბეტონი საავტომობილო გზის საფარის ქვედა ფენის მოსაწყობად, რისთვისაც საწარმო გამოიყენებს 59328 ტ. ქვიშას, 68832 ტ. ღორღს, 7632 ტ. ბიტუმს და 8208ტ. მინერალურ ფხვნილს.

ტექნოლოგიაში გამოსაყენებელი ინერტული მასალები – ქვიშა და ღორღი საწარმოში შეტანილი იქნება რაიონში არსებული სხვა კარიერებიდან და სამსხვრევეებიდან ასფალტის ხარისხობრივი მოთხოვნების შესაბამისად. ბიტუმის შეტანა საწარმოში მოხდება ავტოცისტერნებით თხევად მდგომარეობაში. ინერტული მასალის ბიტუმთან შერევა და ასფალტის დამზადება ხდება ღუმელში, რომელიც მუშაობს დიზელის საწვავზე. ასევე დიზელის საწვავის შეტანა საწარმოში მოხდება ავტოცისტერნების საშუალებით დაგანთავსდება საცავებში.

საწარმოს ტექნოლოგიური სქემა ძირითადად მოიცავს შემდეგ ოპერაციებს: მასალების მიღებას, მიღებული მასალების ხარისხის კონტროლს, მასალების დროებით დასაწყობებას, მასალების წინასწარ მომზადებას, მასალების ადგილობრივ ტრანსპორტირებას მომზადების ადგილიდან მათი გამოყენების ადგილამდე, პროდუქციის დამზადებას, მზა პროდუქციის ხარისხზე კონტროლს, პროდუქციის დატვირთვას სატრანსპორტო საშუალებებზე და გატანას საწარმოს ტერიტორიიდან და საწარმოო ნარჩენების მართვას.

გარემოზე მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება ძირითადად დაკავშირებულია ქარხნის ექსპლუატაციის პერიოდში ატმოსფერულ ჰაერში ემისიებთან.

წარმოდგენილ გზშ ანგარიშში, საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, დადგენილია ატმოსფერული ჰაერის დამბინძურებელი წყაროები: ასფალტის დანადგარის საშრობი დოლი, ინერტული მასალების ავტოთვითმცლელებიდან ჩამოცლისა და ბუნკერში ჩაყრის ადგილები, ინერტული მასალის ლენტური ტრანსპორტიორით გადაადგილება, ავტოცისტერნებიდან ბიტუმის გადმოსხმა, ბიტუმსაცავი, ბიტუმის სახარში რეზერვუარი, დიზელის საწვავის რეზერვუარები.

სამსხვრევი დანადგარი, ინერტული მასალების საწყობი, მინერალური ფხვნილის სილოსი და დიზელ გენერატორი.

აღნიშნული წყაროებიდან საწარმოს ფუნქციონირების შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გამოიყოფა შემდეგი მავნე ნივთიერებები: მტვერი, ჭვარტლი, ნახშირჟანგი, აზოტის დიოქსიდი, გოგირდის ანჰიდრიდი, ნახშირწყალბადები, ფორმალდეჰიდი და ბენზ(ა)პირენი.

ასფალტის დანადგარი აღჭურვილია მტვრის გამწმენდი სახელობიანი ფილტრით, რომლის ეფექტურობა შეადგენს 99,9 %-ს. (სახელოების რაოდენობა-234, ფილტრის მდგრადობა ტემპერატურის მიმართ 200°C).

გზშ ანგარიშში საწარმოს სრული სიმძლავრით მუშაობის პირობებისთვის მოცემულია, ასფალტის წარმოების დარგობრივი საანგარიშო მეთოდების გამოყენებით შესრულებული, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ანგარიში გაფრქვევის წყაროების მიხედვით. მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმები დადგენილია საწარმოდან უახლოესი დასახლებული პუნქტის - 325 მეტრიანი რადიუსის მანძილზე. ანგარიშის თანახმად მტვრის მაქსიმალური მიწისპირა კონცენტრაცია 325 მეტრიანი რადიუსის მანძილზე შეადგენს 0.65 ზდკ-ს, ნახშირწყალბადების - 0.09 ზდკ-ს, აზოტის დიოქსიდის - 0.68 ზდკ-ს, ნახშირჟანგის - 0.01 ზდკ-ს, გოგირდის ანჰიდრიდის - 0.09 ზდკ-ს, ჭვარტლის - 0.02 ზდკ-ს, ფორმალდეჰიდის - 0.02 ზდკ-ს, ბენზ(ა)პირენის - 0.00 ზდკ-ს. არცერთი მავნე ნივთიერებისთვის ფაქტიური კონცენტრაციის მნიშვნელობა არ აღემატება ზღვრულად დასაშვები კონცენტრაციის ნორმატიულ მნიშვნელობებს, ამიტომ მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების რაოდენობის მიღებული სიდიდეები შეიძლება ჩაითვალოს ზღვრულად დასაშვებ გაფრქვევის ნორმებად.

ჯამური ზემოქმედების ეფექტის მქონე მავნე ნივთიერებების გაბნევის ანგარიშის თანახმად აზოტის დიოქსიდი+გოგირდის ანჰიდრიდის ჯგუფის მიწისპირა კონცენტრაცია უახლოესი დასახლებული პუნქტის საზღვარზე შეადგენს 0,77 ზდკ-ს.

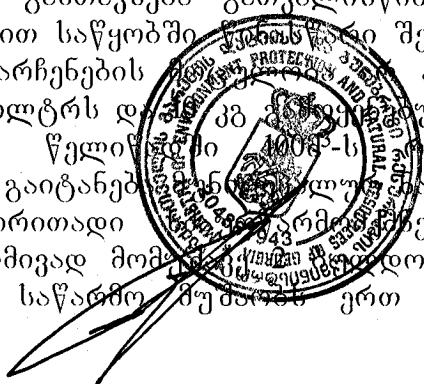
როგორც ანგარიშშია აღნიშნული, საწარმოს სასმელ-სამეურნეო დანიშნულების წყლით მომარაგება (36მ³/წელიწადში) გათვალისწინებულია მიმდებარედ არსებული აზერინშაატსერვისის კუთვნილი მუშათა ბანაკის წყალმომარაგების სისტემიდან. ხანძარსაწინააღმდეგო მიზნებისათვის წყლის მოხმარება განხორციელდება ტერიტორიაზე არსებული 2X50 მ³ მოცულობის რეზერვუარებიდან.

ასფალტის წარმოების ტექნოლოგიურ პროცესში წყალი არ გამოიყენება და შესაბამისად საწარმოო ჩამდინარე წყლები არ წარმოიქმნება. სამეურნეო-ფეკალური წყლების შეგროვება ხდება მუშათა ბანაკისა და საწარმოო ეზოს წყალშემკრები სისტემის გამოყენებით და ჩაედინება ტერიტორიაზე მოწყობილ საასენიზაციო ორმოში, რომელიც პერიოდულად იწმინდება მარნეულის წყალმომარაგებისა და კანალიზაციის სისტემასთან დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე. ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების შესაგროვებლად, საწარმოს ღობის გასწვრივ გათვალისწინებულია წყალშემკრები არხის მოწყობა, რომელიც დაბოლოვდება სალექარიით. სალექარიდან გამოსული წყალი ისევ ბუნებრივი ქანობით გადავა წვიმის წყლების არინების არხში.

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე ასფალტის ნარევის დამზადება დაკავშირებულია უნარჩენო ტექნოლოგიასთან. საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი სახიფათო ნარჩენების (სატრანსპორტო საშუალებების და ტექნიკის ნამუშევარი ზეთები, ზეთის ფილტრები, ვადაგასული და მწყობრიდან გამოსული აკუმულატორები ნახმარი საბურავები და სხვა) განთავსება გათვალისწინებულია მუშათა ბანაკის ტერიტორიაზე არსებულ დროებით საწყობში შეფასებით საწარმოში თვის განმავლობაში წარმოქმნილი ნარჩენების აღება: 100ლ. ნახმარი ზეთს, 5-6 ერთეული ნახმარი ფილტრს და 100ლ-ს საბურავის საცხებ მასალას.

საყოფაცხოვრებო ნარჩენები წელიწადში 10000-ს რაოდენობით შეგროვდება სპეციალურ კონტეინერებში და გაიტანება სასაზღვაო ნავსადგომის საგაგსაყრელზე.

საქმიანობის პროცესში ძირითადი რეზერვუარი წყალი წყაროა ასფალტის დანადგარი, ტერიტორიაზე მუდმივად მოქმედებს დიზელ გენერატორი, სატვირთო მანქანა. იმის გათვალისწინებით, რომ საწარმო მუშაობს ერთ ცვლად, მხოლოდ დღის

საათებში, საქმიანობის შედეგად ხმაურთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

წარმოდგენილ გზშ ანგარიშში განხილულია ასფალტის დანადგარისა და მისი ექსპლუატაციის პერიოდში მოსალოდნელი უარყოფითი ზეგავლენის სახეები ნიადაგზე, გრუნტზე და ზედაპირულ წყლებზე. აღსანიშნავია, რომ ნიადაგის დაბინძურების ხარისხი დამოკიდებული იქნება ნავთობპროდუქტების დაღვრის ოდენობაზე. აღნიშნული საკითხები ასახულია ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმაში და გათვალისწინებულია ადექვატური ღონისძიებები.

ანგარიშში განსაზღვრულია მოსალოდნელი ავარიული სიტუაციები: სამარაგო რეზერვუარიდან, სატრანსპორტო საშუალებებიდან და სამშენებლო ტექნიკიდან ნავთობპროდუქტების დაღვრა და ხანძრის წარმოქმნა და გავრცელება. საწარმო აღიჭურვება თანამედროვე ტიპის ხანძარსაწინააღმდეგო ინვენტარით.

გზშ ანგარიშში მოცემულია გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე ნეგატიური ზემოქმედების შემცირებისა და თავიდან აცილების ღონისძიებათა გეგმა.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად ექსპერტების მიერ გამოთქმული პირობები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის III თავს.

III. პირობები

შპს „აზერინშაატსერვისის“ წარმომადგენლობამ საქართველოში უზრუნველყოს:

1. საქმიანობის განხორციელება გზშ-ს ანგარიშით (თავი 4) წარმოდგენილი ტექნოლოგიური სქემის შესაბამისად;
2. საწარმოს ხელმძღვანელობამ უზრუნველყოს ხდგ-ს ნორმატივების პროექტით გათვალისწინებული გამწმენდი სისტემის მუშაობის ეფექტურობის პერიოდული შემოწმება კანონმდებლობით დადგენილი ფორმით (პად-1,2,3), ასევე ყოველი სამუშაო სეზონის დაწყების წინ არსებული მტვერდამჭერი და ტექნოლოგიური დანადგარების გამართულობის შემოწმება;
3. საწარმოს ტერიტორიის ნავთობპროდუქტებით დაბინძურების თავიდან აცილების მიზნით საწარმოს ხელმძღვანელობამ უზრუნველყოს რეზერვუარების მიწაყრილით და ბეტონის ავზით შემოზღუდვა, ასევე ტერიტორიაზე ნავთობპროდუქტების დაღვრის საწინააღმდეგო ნაკრებების განთავსება საქმიანობის დაწყებამდე;
4. უზრუნველყოფილი იქნეს სანიაღვრე კოლექტორისა და ლოკალური გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა ნავთობპროდუქტების რეზერვუარების განთავსების უბანზე საწარმოს ექსპლუატაციაში შესვლამდე;
5. ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის გაცემიდან 6 თვეში დამუშავდეს და საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან შეთანხმდეს:
  - გარემოსდაცვითი მონიტორინგის პროგრამისა და მისი ეტაპობრივი განხორციელების გეგმა.
  - ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების კონკრეტული გეგმა.
  - საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი ნარჩენების მართვის კონკრეტული გეგმა.

IV. დასკვნა

შპს „აზერინშაატსერვისის“ საქართველოს წარმომადგენლობის მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი ასფალტის ქარხნის სანებართვო დოკუმენტაციის მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობების გათვალისწინების შემთხვევაში.

ლიცენზიებისა და ნებართვების
სამსახურის უფროსი
ნიკოლოზ ჭახნაკია
(სახელი, გვარი)
ბ.ა.

(ხელმოწერა)

